

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECE

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2994, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Streli v Moskvi

Če hočemo to, kar se pravkar v Moskvi dogaja, vsaj po eni bistveni strani razumeti, moramo poseči sto dva in štirideset let nazaj, ko je francoski konvent pod vodstvom Barrasa poslal na giljotina Robespierrea, Henriota in Saint Justa. Ker se take zgodovinske analogije nikoli popolnoma ne krijejo, so tudi med 10. thermidorjem 1794 in 24. avgustom 1936 velike razlike, toda obakrat imamo opraviti z reakcijo naravnega razvoja zoper skrajne revolucionarje, ki želijo kolo časa obrniti nazaj in postanejo žrtev svojega življenja nasprotujočega doktrinarstva.

Velika francoska revolucija je že po 5 letih dosegla svoj vršek, ko je Robespierre prevzel diktatorsko oblast, da načela jakobinskega kluba izvede do kraja, čeprav je bil že on prisiljen, da omili ateistično-kolektivistične utopije najbolj skrajne leve. Toda mož, ki ni bil noben genij, se je bil nekoliko zakasnil, zakaj reakcija velike večine francoskega meščanstva in kmetstva, ki je bilo po likvidaciji plemiške veleposesti že nasičeno in si je želelo zopet mirnega življenja na podlagi pridobljenih demokratskih pravic, ni potrebovala več jakobinske diktature, ki je »pravice človeka« prenapenjalo do nemogočih meja, kjer se neha urejena družba. Konvent je diktatorja, ki je bil radi svoje brezmišelnosti osebne diktature izročil rablju svoje najboljše tovariše, dal obglaviti in pripravil pot novemu preobratu, ki ga je uvedel mladi general Bonaparte, ko je 13. vendemiaira 1795 razgalil v imenu konventa zadnje ostanke jakobinstva. Učinek je bil ta, da se je starina spravila z novimi elementi, ki jih je rodila revolucija, da se je francoski narod zedinil in odprl demokraciji, osvobodil skrajnosti fanatičnih elementov, pot v ves svet. Ta naloga je bila namenjena Napoleonu.

Nič ne pretiravamo, če menimo, da je — mutatis mutandis — ista funkcija v zgodovini ruske revolucije namenjena Stalinu in če krva- vi obračun, ki mu je sedaj prišla ves svet, skušamo providencialno razumeti s tega stališča, kar seveda nikakor ne pomeni, da ga z moralnega stališča odobravamo. Stalin je diktator, kakor je bil Robespierre, toda ta je bil otrok preteklosti, nad katero je usoda že zlomila palico, dočim je Stalin mož brez primere širjega razgleda. Podoben je tudi v tem, da je Trockij v svojem ozko zagrizenem doktrinarstvu veliko bolj podoben Robespierreu nego Ljenuinu, ki mu je Stalin gotovo po duhu in namenih kongenialnejši, nego oni Ljenuinov najožji tovariš in sodelavec, ki so po svojih poniževalnih samobitožbah včeraj padli na morišču, kamor so svojčas sami poslali na tisoče in tisoče žrtev. Razlika, ki je v tem, da se je v Rusiji šele po dveh desetletjih zgodilo s početniki boljševske revolucije to, kar je doletelo francoske že po petih letih, pa moramo iskati v veliko bolj počasnem tempu, s katerim se v ogromni deželi razvija revolucija, ki preobrača miselnost in čustva ljudstva, ki je tisoč let živeo v absolutnem suženjstvu in pasivni udanosti v vse, kar se je z njim dogajalo.

Bistvo teh strahotnih dogodkov, ki so pomedli ekoro vse prvake Ljenuinove revolucije, med katerimi je prvi organizator komunistične strokovne zveze, ki je izvršil samoumor (najmočnejši dokaz, da krvava sodba 24. avgusta le ni bila gola uprizorjena komedija), bomo najlažje dojel, če pomislimo, da je velika večina teh »revolucionarjev prve ure«, kakor bi jim rekli v fašistični Italiji, židovskega pokolenja: Zinovjev, bivši Radomislski (Wohlgemut), Kamenjev, bivši Finkelstein, Sokolnikov, bivši Brilliant, Radek, bivši Sobelsohn in drugi; na prvem mestu je seveda Trockij, ki je žid par excellence in je bil od samega početka najljubejši nasprotnik Stalinovega režima. Ti iz vsakega naroda popolnoma izkoreninjeni, že zaradi tega k utopizmu nagnjeni skrajneži in vsako narodno tradicijo zametajoči elementi so bili izpočetka, ko je bilo treba starino samo rušiti, najpripravnější pomagati revoluciji, so pa morali stopiti čedalje bolj v ozadje, čim bolj je rastle potreba, da se na ruševinah zgradi nov red. Danes so postali kot goli negativni element škodljivi in so postali žrtev onega brezobzirnega terorizma, katerega prvi in najodločnejši propagatorji so bili ravno oni. S tega stališča se sme reči, da jih je doletelo ono maščevanje, s katerim zgodovinska usoda ni še nikoli nikomur prizanesla.

Nositelj ruske revolucije danes ni več izključno tenka plast razumnikov, ki prisegajo na integralno marksistično brezpartijsko in protinacionalno doktrino. Misel socialnega in gospodarskega preobrata se je razširila na široke sloje naroda, ki čuti potrebo po izkoriščenju revolucionarnih idej v namen pozitivne zgradbe novega reda in družbe, ki naj bi ne značil popolnega, skrajnega in vse rušечеlega preloma z vso ljudsko miselnostjo in preteklostjo, ampak naj bi spoštoval vse vrednote moralnega in socialnega značaja, ki žive v ljudski duši od nekdaj in jo obrazujejo njegleda na vse mene časa. Stalinov režim se ne naslanja več na 20 ali 30 odstotkov industrijskega delavstva, ampak mora računati z ogromno maso kmetijskega naroda, ki je in ostane bolj konservativno usmerjen, pa z vsemi onimi, ki se iz proletariata dvigajo na višjo raven življenja z vsemi njegovimi zahtevami čim večjega gnotnega blagostanja, kulturne višine in stanovske diferenciacije, brez katere sploh ni napredka. Vse izravnavajoči komunistem se tu izkaže kot utopija, ki jo življenje samo obsoja na smrt in Stalin je bil primoran, da proti lastni doktrini in končnemu hotenju dela kompromise z vsemi onimi činitelji narodne preteklosti, miselnosti in vrednotenja ter realnih zahtev in potreb, ki jih trockizem proglašja za buržuazne predsodke, udobnostne nagone in razredna hotenja. Stalin mora to reakcijo nazaj v nacionalno bit in nepopravljiva naravna stremiljenja opravičevati in se ji — hočeš, nočeš — udajati s frazami iz marksistične doktrine, ki jo pa naravni razvoj bistveno izpreminja in kljub geslom režima, ki še vedno hoče veljati kot pristno marksističen, pa je naletel na odpor onih, ki so v renici ostali marksisti in s katerimi režim ne more držati konkurence, ako jih ne spravi s poti s silo v prepričanju, da je z njim dejanski razvoj življenja,

Kdo je kriv oboroževanja

Nemčija 1 milijon stalne vojske Izgovor: 2 milijona rdeče armade

Berlin, 25. avgusta. AA. (DNB) Vodja rajha in državni kancler Hitler je včeraj (kot je »Slovenec« že poročal, op. ur.) objavil dekret o aktivni vojni službi. V tem dekretu se med drugim pravi: Doba aktivne vojne službe se v vseh treh vrstah vojske podaljša na dve leti. Vojni minister in vrhovni poveljnik vojnih sil naj objavi potrebne prehodne odredbe, da se ta ukaz lahko izvrši.

Nemška uradna utemeljitev

Uradna utemeljitev (»Nationalsozialistische Korrespondenz« o potrebi tega ukrepa se glasi:

Medtem ko se je v Berlinu razvijala velika olimpijska slovesnost miru in ko je Nemčija bila srečna, da svojim gostom lahko pokaže red in mir v današnjem nemškem rajhu, so svet pretresali strašni boji državljanskih vojn in gospodarskih nasprotij. Številčno majhna toda po svojem mednarodnem vplivu močna propagandistična skupina poskuša svet vreči v kaos komunizma. Ogromna sredstva so bila dana na razpolago boljševskemu militarizmu. Narodni socializem je pred tremi leti osvobodil Nemčijo od notranjih napadov s strani boljševiških požigalcev in ubijalcev. Narodnosocialistična stranka je z izredno disciplinirano revolucijo dosegla, da Nemčijo na znotraj zavaruje od teh pretresov in da v sami državi uvede socialni mir in da na ta način ustvari predpogoje za gospodarsko ojačanje. Med tem ko se v Španiji čuti prokletstvo marksistične teorije, ki je to državo spremenil v puščavo, se pa v narodnosocialistični Nemčiji z edinstvenimi naporji vrši obnova nemškega gospodarstva. Ko boljševiški oblastniki cinično in javno izjavljajo, da je naloga njihove vojske podpreti revolucijo v drugih državah, potem mora narodnosocialistična Nemčija izjaviti, da ne bo nikdar kapitulirala pred takimi grožnjami, kakor tudi ni kapitulirala pred grožnjami moskovskih plačancev v sami Nemčiji. Kakor je stranka zaščitila mir v notranjosti Nemčije, tako ga bo narodnosocialistična armada zaščitila tudi izven nemškega rajha. Zgodovina nas je naučila, da je boljše za ta mir popreje doprinesiti velike žrtve, preden bi mogli utoniti v boljševiški zmedi. Proti sovjetskemu imperializmu in njegovim militarističnim grožnjam bo narodnosocialistična Nemčija kot braniteljica svojega lastnega mira in potemtakem tudi kot zaščitnica svoje kulture, storila vse potrebno za obrambo svobode in neodvisnosti Nemčije.

Berlin, 25. avgusta. AA. (Havas) Podaljšanje kadrskega roka na dve leti pomeni med drugim, da se stalna moč nemške armade povečuje sedaj na 1 milijon vojakov, ki bodo stalno pod orožjem.

Odmevi

V Londonu

„Neugodno presenečenje“

London, 25. avgusta. AA. (Havas) Vest o podaljšanju kadrovskega roka v Nemčiji na dve leti je izzvala v angleških političnih krogih neugodno presenečenje. Nemška vlada ni do večera dala nobenega uradnega pojasnila evropskim vladam o tem koraku. Pristojni krogi odbijajo sleherni komentar v tem vprašanju, češ da je vest prispela pozno zvečer in ker je nemško uradno poročilo lakonično in kratko. Prevladuje prepričanje, da je ta odredba poslabšala mednarodni položaj in da je ta korak Nemčije odgovor na oboroževanje sovjetov. Levičarski in zmerni krogi trdijo, da je Nemčija oboroževanje sovjetov samo izrabila, da bi lahko podaljšala rok službovanja v vojski.

Vsi znaki kažejo, da je ugodni vtis, ki ga je napravila v angleških političnih krogih prepoved orožja iz Nemčije v Španiji, ugledil tudi nerazpoloženje, ki bi v nasprotjem slučaju nastalo v Angliji zaradi zadnjega nemškega ukrepa o zvišanju vojaške službe.

V Avstriji

„Največja senzacija“

Dunaj, 25. avgusta. AA. Havas poroča: Novica, da je Hitler podaljšal kadrovske rok na dve leti je izzvala na Dunaju največjo senzacijo. Dasi so s tem računali že dalje časa. Uradni krogi odbijajo sleherni komentar in listi prinašajo samo poročilo, ki ga je objavil nemški tiskovni urad.

V Parizu

„Ni nikogar iznenadilo“

Pariz, 25. avg. b. Podaljšanje vojaškega roka v Nemčiji ni tukaj nikogar iznenadilo. Kljub temu pa se more zanikati razpoloženje, ki je nastalo v francoskih političnih krogih ne toliko zaradi samega dejstva, da je Nemčija povišala vojaški rok, temveč zaradi splošnega mednarodnega položaja v Evropi, ki je po mnenju francoskih vodilnih politikov še vedno izredno napet. Nacionalistični »Echo de Paris«, ki je organ francoskega generalnega

štaba, pa celo spravlja prepoved izvoza orožja iz Nemčije in zvišanje vojaškega roka v gotovo zvezo. Nemška politika je odkrito naperjena proti boljševizmu, ki postaja vsak dan bolj nevaren za Evropo in ki se sedaj z vso naglico širi v Španiji. Če bi zmagal v Španiji boljševizem, bi kaj hitro zajel tudi Francijo. Zaradi tega je Francija v nevarnosti, da bi bila še bolj osamljena. Strah pred boljševizmom in nezanesljivo stanje v Franciji bi zblížalo mnoge države z Nemčijo.

V Italiji

„Mirno, ker pričakovano“

Rim, 25. avgusta. AA. (Havas) Sklep nemške vlade o podaljšanju kadrovskega roka je bil v tukajšnjih krogih sprejet mirno, ker ni prišel nepričakovano. Italijanski vladni krogi vidijo v tem sklepu celo eno jamstvo več proti nekaterim možnostim, ki so v zvezi s špansko državljansko vojno. Nekateri italijanski krogi se zopet navdušujejo za ustvaritev bloka proti boljševizmu. Ti krogi menijo, da ima nemški sklep o podaljšanju vojaške službe edino ta namen.

Velike letalske bitke med Guaderamo in Irunom

Komunisti sežgali 45 skaflov

Lizbona, 25. avg. b. V Rosa de la Frontera, malem obmejnem mestecu, ki tvori del ozemlja, ki ga imajo na jugu v rudarskih revirih R. Tinta rdeči se zasedenega, so komunisti navalili na položaje, v katerem je bilo 45 skaflov, ga zažgali in onemogočili beg mladeničem, ki so živi zgoreli. Ta nečloveški zločin utemeljujejo komunisti s tem, da so dobili informacije, da se hočejo skafvi prebiti v tabor belih.

V Madridu ustreljeni glavni urednik ABC dnevnika, Alfonso Santa Maria, je bil predsednik španske časniške organizacije in eden najpomembnejših španskih časnikarjev.

Major Franco k belim

Lisbona, 25. avg. b. Veliko senzacijo je zbudila vest danjšnjega »Secola«, po kateri je sloviti španski letalec major Franco prešel na stran belih. On je sicer znan republikanec, pa se je sedaj odločil, da reorganizira nacionalistične letalske sile belih, ki jih namerava voditi v borbo proti Madridu.

Nadaljevanje na 2. strani spodaj.

Podoba španskega boljševizma. Komunistka, ki je s polkom prostovoljcev odšla na bojišče.

Vstaški neredi v Albaniji Dve diviziji mobilizirani

Pariz, 25. avgusta. TG. Tukajšnji »Matin« objavlja brzogovorno poročilo svojega dopisnika, da je v Albaniji izbruhnilo uporniško gibanje. Po »Matinovi« informaciji so zavladali neredi na vzhodni albanški meji in so se najprej pojavili v vojaških posadkah, nakar so se razširili med razna gorska, sedanjemu režimu nasprotna in silno bojovita ple-

mena. List pripoveduje nadalje, da je vlada takoj proglasila kratki vojni sod po vsej državi in da je bilo večje število častnikov aretiranih. Za vsak primer je baje albanško vojno min. odredilo tudi mobilizacijo dveh divizij, ki sta v polni pripravljenosti. Podrobnejših podatkov o nadaljnjem poteku neredov francoski list ne navaja.

ki ne korenini v sistemih pravovernih komunistov, ampak v naravnem razpoloženju in nagonih ljudstva. Če pomislimo, da je ta sila in to instinktivno hotenje ruskega ljudstva danes bolj nego v strokovnih organizacijah organizirano in izraženo v nacionalni armadi in da tej armadi poveljuje odločni antisemit Vorosilov, ki je poleg Stalina najbolj tarča trockistične opozicije, potem se nam vsa vzročnost in ves smisel moskovskega procesa vsaj po eni svojih bistvenih strani dovolj jasno odkriva. Čudno se sliši, da Stalinov teror v borbi s terorjem trockizma predstavlja borbo tradicionalnega nacionalnega — komunisti bi rekli fašističnega — elementa v razvoju nove Rusije proti antinacionalnemu židovsko doktrinarnemu elementu, ki je revolucijo vžgal — res pa je le!

Ta svojevratni razvoj, ki pa ima, kakor smo uvodoma naznačili, svoje analogije v preteklih revolucijah Evrope, je svoje delo vidno zastavil v momentu, ko je moral sedanji diktator od-

preti Evropi pot v boljševiško Rusijo, sklepati z Evropo zunanje politične in trgovinske pogodbe ter podirati kitajski zid, s katerim so jo bili ločili od »buržuaznega« sveta prvi kolovodje revolucije. Kar je veliki Peter storil namenoma in načrtoma, v to je Stalin bil prisiljen po razmerah. Opravičba za to se je lahko našla že v Ljenuinovem geslu, da je Rusiji namenjena naloga, da zrevolucionira v smislu marksizma ves svet in ta ideja je tudi Stalinu slejkoprej zvezda vodnica. Toda Evropa ni goli mrtvi predmet za eksperimente nauka, ki se je bil že davno porodil v njej sami, in kolikor je oslabela, toliko je še v njej ogromno kulturne sile, da je nemogoče sklepati z njo taktične kompromise, ne da bi se opekeli eksperimentator sam. Namen počasi zdemokratizirati sovjetsko ustavo, omiljenje totalitarnega kolektivizma po uvedbi omejene zasebne lasti, poudarjanje vrednosti družinskega življenja in uvajanje strožjih moralnih pravil (tudi za to nam nudi čudovito

analogijo režim ob zatonu Robespierrove diktature) — to je mišljeno po velikem delu kot politična taktika, toda ima svoje vzroke in korenine v še komaj zaznavnem, a dejanskem postopnem preobratu mišljenja, ki se razvija ravno v nasprotni smeri nego je smer boljševiške doktrine. Zopetno močnejše poudarjanje ateizma, oziroma antireligioznosti, je po našem mnenju kolikor je odkrito hoteno, le poizkus zavreti razvoj, ki usodno teče z vso silo narave drugam in drugače, nego bi sistem in oblastniki hoteli.

Toda to so že stvari, za katere je okvir dnevnikovega uvodnika pretesen. Tudi o ogabnih straneh moskovskega procesa in krvinski vlogi Stalinovega režima tu ne bomo pisali — prilike bo žalibog še dovolj. Ugotavljamo le, da eo tudi v najbolj nemoralnih in ogabnih stvareh v zgodovini na delu višje sile, ki zgodovino resnično tvorijo in tudi zlo vedno in povsod obračajo v končno dobro in veličasten smisel.

Revolucija, ki požira svoje otroke

Stalin je postrelil 16 Ljeningovih tovarišev

Od prvotnega boljševiškega vodstva je ostal zdaj še samo on sam

Vojaški kolegij je zadnje dni sodil in na smrt obsodil 16 boljševiških veličin, ki so bili obtoženi, da so konspirirali proti sovjetskemu režimu in pripravljali napade na življenje voditeljev sovjetske države in komunistične stranke. Obtoženci so bili razdeljeni v dve skupini:

Prva skupina je obsegala Zinovjeva, Kamenjeva, Evdokimova, Bakajeva, Smirnova, Mračkovskega, Tervaganjana. Obtoženi so bili sodelovanja umora boljševika Kirova ter zarotniškega delovanja proti sedanjem voditeljem sovjetske države in komunistične stranke.

Druga skupina je obsegala naslednje osebe: Dreizer, Reingold, Golzmann, Fritz David-Kuglianski, Olberg, Bormann-Jurin, Lurije Moizes in Lurije Natan. Obtoženi so bili, da so kot agenti Trockega, ki jih je poslal v Rusijo, pripravljali atentate na voditelje sovjetske države in komunistične stranke.

Iz obtožnice

Iz obtožnice, ki jo je bral državni tožilec Poljak Višinski, izhaja, da je bila jeseni 1932 na povabilo Trockega, ki ga je v sovjetski zastopal Smirnov, ustanovljena »združena centrala«, ki je imela skupine in zarotniške osebnosti ter pripravljali pokoli voditeljev sovjetske in s tem la naloge zbrati pod svoje okrilje vse tane revolucionarni prevrat v Rusiji, ki naj bi se vrnila nazaj k čistim načelom Ljeningovega komunizma. »Združena centrala« je delovala tako, da je sprejemala iz inozemstva Trockijeve agente in jih navajala k umoru. Umor Ljeningovskega sovjeta Kirova je bil začetek terorističnega delovanja. Po umoru Kirova pa so nadaljevali priprave tudi za umor Stalina, Vorosilova, Zdanova, Kaganoviča, Odžonokidzeja, Kosierova in Psihova, torej samih najvišjih glav sovjetske vlade in komunistične stranke. Obtožnica natančno navaja, kako je ta »združena centrala« delovala, kdaj in kako je pripravljala atentate. Obtožnica nadalje razkriva, da so bili Trockijeve agenti, ki so prihajali v sovjetsko iz inozemstva, poslani tja v dogovoru nemške tajne policije Gestapo, ki je bila na tem interesirana, da se pobijejo voditelji sovjetske države. Obtožnica našteva vse poskuse atentatov na imenovane boljševiške veljake.

Vojaški kolegij je vse obsodil na smrt Trocki in njegov sin Sedov, ki sta bila voditelja teroristične organizacije v inozemstvu, pa sta obsojena na smrt v odsotnosti in imajo oblasti nalog, da jih vijejo in takoj izroče vojaškemu kolegiju v nadaljnjo postopanje. Med procesom so Pajakov, Rykov, Radek in Bukarin priznali sodelovanje s Trockijem, toda dokazali so, da so postali njegovi protivniki še pravočasno. Po plamtečih slavospevih na Stalina se jima je posrečilo gani državnega tožilca, da ni proti njima dvignil obtožb. Tomski, ki je bil tudi vpleten v zaroto, je napravil samomor in tako ušel obtožbi, ki bi bila brez dvoma tudi proti njemu dvignjena.

O nekaterih ustreljenih boljševiških veličinah je bilo mogoče zbrati podrobnejše življenjske podatke, ki jih spodaj navajamo:

Zinovjev

Zinovjev je bil rojen 1883 v Novomirgorodu, a preselil se je zgodaj v Jelisabetgrad, ki se je po njem preimenoval v Zinovjevsk. Zgodaj se je združil s Ljeningom in postal eden njegovih prvih sobojnikov. Z njim se je iz Berna vrnil v Rusijo leta 1917 in je po revoluciji postal predsednik petrogradskega sovjeta, kjer je ustvaril strahovito avtonomno oblast »Severnoja Komuna«, ka-

Kamenev

Zinovjev

tere predsednik je bil do l. 1926. V marcu 1919 je postal tudi predsednik komunistične internacionale. Ko je Ljening ustanovil ožji izvršilni odbor (POLITBIRO), je postal Zinovjev njegov vodilni član prav do l. 1926. Zgodaj je stopil v opozicijo s Stalinovo skupino v ožjem odboru in v vodstvu stranke, ker je bil čisti internacionalni revolucionar in mu razvoj komunizma v Rusiji, »ki se je razvila v državni kapitalizem«, ni bil po godu. Silno vplivno se je udeleževal kot predsednik Kominterne, kjer je skušal ohraniti čisti komunistični brezpartijski revolucionarni duh. Znan je po svojem vsestranskem rovarstvu, po celičnih organizacijah, ki jih je on iznašel in v nje tudi vjel mednarodni komunizem ter po vsestranski spijonazi, ki jo je s pomočjo svojih celic znal organizirati po vsem svetu. Znano je njegovo pismo angleškemu komunistu, s katerim je 1924 strmoglavil »premačno« socialistično vladno MacDonalda tik pred volitvami. Po Ljeningovi smrti je sodeloval tudi s Stalinom, a bil je v vedno hujši opoziciji. Stalin ga je zato 1926 vrnil iz POLITBIROJA in l. 1927 celo iz stranke izključil. L. 1928 je bil kazensko iz Moskve izgnan in poslan »na delovanje« v Kavkaz. Stranka ga je potem zopet sprejela v svoje članstvo in ga celo poslala v vrhovno vodstvo sovjetskih konsumnih društev (Zentrosojus), toda, ker ni držal besede in se je zopet vmešaval v politiko, je bil 1932 zopet iz stranke izključen in začasnó poslan v Sibirijo. Toda, ker se je z javno izjavo spokoril in napravil Stalinu poklon, so ga sprejeli nazaj in ga postavili za rektorja vseučilišča v Sverdlovsku na Uralu. Toda preiskava o umoru Kirova je dosegla tudi njegovo udeležbo, nakar je bil kot rektor odstavljen in izgnan daleč v severne kraje Sibirie, odkoder so ga sedaj prignali v Moskvo, ga sodili, obsodili in ustrelili. Skupno z Ljeningom je napisal knjigo »Socialna demokracija in Vojna« ter veliko število revolucionarnih brošur. Znan je bil kot krvočlen boljševik, ki ima za časa svoje tiranije v »Severni Komuni« na vesti tisoče in tisoče delavcev in vojakov, ki jih je pustil postreliti kor s strojnimi.

Kamenev

Leo Boris Kamenev, ki se je prvotno pisal Rosenfeld, je bil rojen v Moskvi l. 1883. iz zelo bogate židovske družine. Po pravnih študijah je zašel med socialiste in zelo zgodaj med boljševike. Kot dijak je bil že večkrat izgnan v Sibirijo, končno pa sploh iz Rusije. Klatil se je okrog po Franciji, kjer je spoznal gospodično Bronstein, Trockijevo sestro, se z njo oženil in postal intimen sodelavec Trockega. L. 1913. se je vrnil v Petrograd, bil glavni urednik »Pravde«, a je bil ob izbruhu svetovne vojne zopet izgnan v Sibirijo. Po revoluciji se je vrnil iz Sibirie, se takoj pridružil boljševikom in je bil na drugem kongresu ruskih sovjetrov izvoljen za predsednika, nadalje za predsednika izvršilnega odbora ruskih sovjetrov, kar je istovetno z mestom državnega predsednika. L. 1918 je bil sovjetski delegat za mirovna pogajanja v Brestu Litvskem, pozneje pa je prišel kot prvi ruski sovjetski poslanik na Dunaj. Postal je predsednik vsesrbskega gospodarskega sveta in je vodil pogajanja z angleško vlado za vzpostavitev trgovinskih odnosov. Angleška vlada ga je izgnala, nakar je v Rusiji po-

Ljening.

stal predsednik moskovskega sovjeta. Kot podpredsednik sveta ljudskih komisarijev je igral v prvih letih boljševizma vodilno vlogo. Po Ljeningovi smrti se je postavil med pristaše Trockega. Takrat je začel njegov vpliv tudi padati. Postal je še komisar za notranjo in zunanjo trgovino, a tudi to mesto je kmalu izgubil. L. 1927 je bil celo iz stranke izključen in kot poslanik v Rimu odpoklican. Ker se je spokoril, ga je stranka sprejela nazaj l. 1928, nakar je šel v London za veleposlanika, odkoder so ga l. 1932 odpoklicali, ko je bil ponovno iz stranke izključen. V zvezi s Kirovim umorom je bil tudi on l. 1934 aretiran in prihodnje leto 1935. na 5 let težke robije obsojen. Iz ječe so ga sedaj prepeljali v Moskvo, ga sodili in ustrelili.

Tomski

Mihael Tomski se je rodil 1880 in se je izučil za litografskega delavca. V boljševiško stranko se je zapisal šele 1904. Od takrat naprej je bil intenzivno povezan z delavskim gibanjem, ga strokovno in politično organiziral in vsestransko vzgojal. Carska vlada ga je zato obsodila na tri in pol leta zapora in na 5 let izгона v Sibirijo. Po revoluciji l. 1917 je takoj zasedel vplivno mesto v svetu ljudskih komisarijev, kjer mu je bila poverjena naloga, da organizira strokovne organizacije, kar je sijajno izvedel. Postal je član Kominterne ter vodilna osebnost v komunistični strokovni internacionali. Poleg Rykova in Buharina je bil eden najbolj nevarnih članov proti Stalinove opozicije. V boju proti Stalinu je podlegel. Vzel so mu predsedstvo vsesrbske strokovne organizacije in ga s tem l. 1929 potisnili v ozadije. Ker je bil med delavstvom silno vpliven mož in bolj praktičen revolucionar, je smel ostati član POLITBIROJA. Poverili so mu nekako za nagrado tudi vodstvo vsesrbske kemijske industrije in članstvo v vsesrbskem gospodarskem svetu. V politiko ga niso nikoli več spustili. Tomski spada med najbolj konstruktivne osebnosti boljševiškega režima. Napravil je samomor, ker je vedel, da se samo na ta način izogne smrtni kazni.

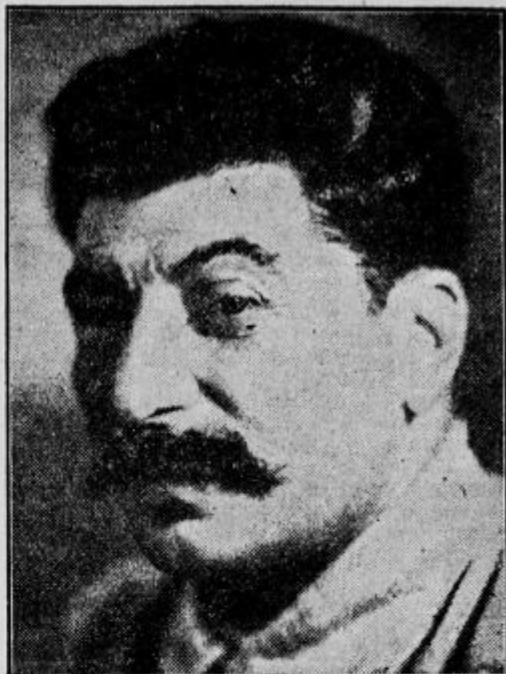

Tomski.

Smirnov

Aleksander Petrovič Smirnov prihaja iz kmetijske družine. Rojen je bil 1877 in je začel svojo življenjsko pot kot tekstilni delavec v Petrogradu. Med revolucionarje je zašel l. 1897, ko je postal predsednik »Delavske zveze za osvoboditev delavskega razreda«. Od takrat naprej pa do 1914 je delil svoje življenje med Petrogradom in Sibirijo, kamor je bil večkrat izgnan kot politični osumljenec. V svetovni vojni je služil kot navaden vojak. Po revoluciji je kot veren član boljševiške stranke postal važna osebnost v komisariatu za notranje zadeve. Leta 1919 je postal celo komisar za prehrano, l. 1923 komisar za kmetijstvo. Od leta 1928 dalje je bil prvi namestnik predsednika sveta ljudskih komisarijev (Sovnarkoma). Leta 1932 je bil kompromitiran v zvezi z delovanjem Trockijeve opozicije ter je bil izgnan med Kirgize, ki jih je pa takoj začel organizirati. Stranka ga je sprejela nazaj v svoje okrilje, toda ob priliki Kirovega umora je bil zopet osumljen sodelovanja, nakar ga je stranka izključila in Smirnov je moral v izgnanstvo v Sibirijo, odkoder so ga sedaj privlekli in ga ustrelili. Smirnov je bil v dolgih 18 letih boljševiškega režima eden izmed redkih Rusov, ki so se v vodstvu države in stranke poleg neštevilnih Židov mogli vodilno uveljaviti.

Ostali obsojenci, ki so bili ustreljeni, so bili vsi vplivni možje v državi in stranki. Tako je bil Evdokimov Ljeningov tast in nekdanji zmogoviti poveljnik rdeče armade, ki je potolkla Kolčaka. Bakajev je bil vsa leta član izvršilnega odbora kongresa ruskih sovjetrov, torej član najbolj vplivne upravno-politične ustanove sovjetske Rusije. Mračkovski je bil večkrat ljudski komisar, se udeleževal kot organizator gospodarske petletke in je bil opetovano član izvršilnega odbora. Tervaganjan je novejšega izvora ter je bil pripeljan v sovjetsko vodstvo s Stalinom, ki se je

Stalin.

obdal z Georgijem in Armenci. Tervaganjan je Armenec. Njega so izbrali Trockisti za svojega zapnika, da bi kot eden tistih, ki je Stalinu najbližji, postal morilno orodje opozicije.

Druga skupina ustreljenih že po svojih imenih zadostno kaže, kaj predstavljajo. Vseh 9 je čistokrvnih židov. Posluževala se jih je, kot pravi ruska obtožnica, nemška tajna policija GESTAPO, da z njihovo pomočjo pobije voditelje boljševiške države. Žid, ki je organiziral rusko revolucijo, je bil zopet pripravljen, da jo podere. Žid, ki je pomiril v ruski revoluciji milijone ljudi, je bil takoj zopet pripravljen, da se postavi v službo inozemstva — kot trdi obtožnica — da pomaga zopet organizirati klanje.

Procesa še brzokone ni konec. Stalinov meč visi sedaj še nad Radekom, Rykovom, Rakovskim, Bukarinom in Sokolnikom-Brilliantom, ki je že pod ključem. Streljanje v Moskvi se bo brzokone nadaljevalo.

Sam tanki, kamor seže oko! Ruska sovjetska armada ima več ko 5000 tankov in je v tankih pač najmočnejša armada sveta.

Francoska nesreča: nazadovanje rojstev

Leta 1935 je bilo v Franciji rojenih 638.000 otrok.

To je: 38.000 manj ko leta 1934; 110.000 manj ko leta 1930; 396.000 manj ko leta 1868.

Leta 1935 je v Franciji umrlo 658.000 ljudi, to je za 24.000 več ko l. 1934, kar pomeni 20.000 več mrtvih ko rojenih ljudi.

Če bo število rojstev tako padalo, kakor je od l. 1932 dalje, za 27.000 na leto, bo l. 1947 polovico manj rojstev, kakor jih je zdaj.

V Parizu so pa že tako daleč, da rodi 1000 žensk le še 450 deklic, ki jih bodo v bodočih rodovih nadomestile. — Nevarnost se bliža, da bo v Franciji od l. 1940 dalje za 100.000 in od 1950 dalje za 300.000 manj ljudi, in sicer ne starih, ampak mladih.

Posledice teh razmer bi bile jako resne. Zmerraj mora mladina skrbeti za stare ljudi. A če bo v Franciji poslej tako, kakor kažejo številke, potem bo francoski narod le še narod starih ljudi in ne bo imel ne otrok ne mladine. To bi bila resna socijalna nesreča.

Kaj storiti? Brez pomena je govoriti o tem, naj imajo družine več otrok, dokler ni skrb za bodoče matere, za mlado družino, za odrasle otroke. Francoski narod je otrok potreben, zato mora usposablja družine, da morejo vzgajati otroke. Zgled mnogih dežel, kjer se je dalo s posebnimi zakoni povišati število rojstev za 25%, kaže, da ima žena v vsaki deželi poklic za materinstvo, če le država in pristojne oblasti dostojno skrbijo za preživljanje družin.

Zatorej je upravičena zahteva, da je treba za higijeno in blagor otrok in mater več storiti kot doslej. To ni nobena narodnostna, marveč narodova zahteva; ni socijalistična, marveč socijalna zahteva. Je še več: je naravnost potreba za državo in njen gospodarski obstoj.

Milijonar ne more spati

Nesrečni milijonar v Kalkuti, ki dve leti ni mogel spati in je v angleških listih razglasil, da bo bogato poplačal tistega, ki bi mu nasvetoval kako zdravilo za spečnost, je menda zdaj dobil pravo zdravilo. To je nekakšen majhen električni stroj, ki ga je iznašel neki londonski zdravnik za živce in ki prav tako uspa človeka ko zibanje otroka.

Pri svojem povpraševanju po zdravilu za spanje, je prejel indijski milijonar več ko 10.000 na-

svetov. Vsakovrstni »mazači« vsega sveta so mu navetovali razna sredstva, ki jih pa milijonar le ni uporabil, ker je videl same sleparije v njih. — Prijavili pa so svoje nasvete tudi resni znanstveniki. Tako mu je nekdo nasvetoval, naj električno žarnico počrni do ene same pitice, tako da bi svetila tuč le skozi točko, ki bi bila tako velika ko glavica bučike. Človek naj bi zadržema gledal na to majhno točko in bi zaspal. — Nekdo mu je nasvetoval, naj bi dal v sobi razobesiti filmsko platno in jo obžarjati s motnimi barvami, zaeno pa naj bi igrala godba prav nežne melodije. — Neki Anglež pa je pisal, naj dajo milijonarju dobro usipavalno sredstvo in če ne bi takoj vplivalo, naj ga kdo s pestjo sune v čeljust, da bi omedlevici sledila mirna dremavica. Mogoče je to sredstvo najbolj učinkovito. Če je stari gospod milijonar prebral vseh 10.000 pisem, je brez dvoma po 500. že zaspal — in tako je zaspal tolikokrat, kolikokrat je 500 v 10.000!

Če hočete vedeti

Na otoku Madagaskarju so neke gliste (Kynotus Darwinii), ki so po 1½ m dolge.

Hitrost najburnejših morskih valov je 72 km na uro.

Ena sama breza, ki ima 200.000 listov, odda v enem samem, vročem dnevu 400 l vode v zrak.

Nohti nam zrastejo v sekundi za 0.000.000.002 metra.

Moč navade: brivec doma na vrtu.

MALI OGLASI

V malih oglasi velja vsaka beseda Din 1.—; ženski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonjska, 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Trgovska pomočnica
mešane stroke, 18 let stara, išče službo v mestu ali na deželi. — Najrajši z vso oskrbo. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 12397. (a)

Službo dade

Trgovski zastopnik
dobro uveden po vsej Jugoslaviji, sprejme zastopstvo za damsko potrebščino ali trikotarje. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Trikotarje« št. 12350. (b)

Sprejem takoj
dva slikarska in plesarska pomočnika. — Urbar Viktor, Jesenice, Gorenjsko. (b)

Tkalskega mojstra
izkušenega, samostojnega, z večletno prakso, popolnoma usposobljenega za pisano blago (Buntware) in svilno, sprejme tekstilna tovarna. Jugoslovani imajo prednost, sicer pa z dovoljenjem zaposlitve. Oferte upravi »Slovenca« pod »Tkalski mojster« št. 12372. (b)

Pomočnica - mojstra
za apretiranje belega blaga, ki ima večletno prakso, išče tovarna. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Apertura belega blaga« št. 12373. (b)

Korespondentinja
državnih in nemškega jezika, perfektno, urno steno-daktilografinja, sposobna za samostojno delo, išče tovarna v Sloveniji. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Steno-daktilografinja« št. 12374. (b)

Pouk

Krojni tečaj
priredi edina v tujni diplomirana strokovnjakinja. Poučujem po najmodernejšem, a prav lahkem sistemu. Prijave do 15. septembra. Jožica Kumelj, lastnica damskih krojnih tečajev, Židovska ulica 3/III, Ljubljana. (u)

Kupimo

Staro zlato, zlato zobovje in srebrne krone
kupujem po najvišjih dnevnih cenah.
A. KAJFEZ
urur
Ljubljana, Miklošičeva 14

Alja Rahmanova:

Tovarna novega človeka

Roman.

»Duh, Duh! Tu je, med nami, sredi nas! Pravi, da moramo mirno prenašati vse trpljenje v imenu zveličanja, v imenu Kristusovem!«

Potem je nadaljevala, obrnjena k Njurki:

»Ti pa, dekla Gospodova, ti boš dala svoje življenje, da boš rešila dušo kakega grešnika. Ni ti več odločeno dolgo življenje! Kmalu boš gledala raj in v njem Kristusa, Mater božjo in Boga Sabaot!«

Njurka je pogledala govornico in se trudila, da bi si vtisnila v spomin vsako posamezno besedo. Prerokba je ni prestrašila; ni se začudila, da bo morala umreti za nekoga drugega; stara Mihajlovna ji je že mnogo govorila o teh stvareh. Globoka radost jo je obšla, da je bila izvoljena za tako službo; glasno je zavpila med zborovalce, da čuti za to potrebno moč. Začela se je vedno hitreje vrteti in kmalu se ji je zdelo, kot bi ne bila več ona sama, ki premika noge, temveč da jo vrti Sveti Duh; z glasom, ki se njej sami ni zdel več njen, je zakričala:

»Duh me vrti! Duh! O, grešna sem! Grešna! Grešna! Oh, očisti me, Sveti Duh!«

In čim bolj se je vrtela, tem bolj se ji je zdelo, kot bi se njeno telo in njena duša očistila greha, da jo je vzel Duh pod svoje peruti, da izgubila svojo zemeljsko težo. Drugi so stali zdaj okoli nje in glasno peli:

Ko priplava Duh nad nas
in napolni area,
tedaj se v vseh naselita
ljubezen in veselje.

Novosti

Obsevalni aparat Quarz-Lampe za gospode zdravniške, sanatorije in pri- vatnike, novi izdelek. Cena nizka. Elektro S. Kolar, Ljubljana. (1)

Za šolarje

vseh vrst obleke, pum- parce, perilo itd. v naj- večji izbiri dobite po- ceni pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14. (1)

Kislo zelje, repo

in sarmo, prvovrstno, po brezkonkurenčni ceni do- bavljam vsako množino. Homan, Ljubljana, Sv. Petra c. 81, tel. 35-39. (1)

VINA

vseh vrst kupite najugod- nejše pri
Centralni vinarni v Ljubljani.

Kolesa

ponikljana in pokromana, zaradi direktnega uvoza iz Nemčije naprodam po neverjetno nizkih cenah. Nova trgovina, Tyrševa cesta 26. (1)

Kobilico

8 letno, polkrvno, lovski voz, berkl-vago, sanj, glis, dalje 100 parov gamsovih rogov, zapravljen ter daljnogled za puško, vse po zmerni ceni prodaj: Fani Godnov, mesarica, Tržič, Ljubljanska cesta 22 (1)

PREMOG KARBOPAKETE DRVA, KOKS tudi

Pogačnik

Bohoričeva ulica št. 5.

Stanovanja

ODDAJO:
Dvosobno stanovanje in delavnico oddam. Pol- izve se: Kolodvorska 18, pri hišniku. (6)

Soba in kuhinja
s pritlikalnimi se odda za november. Naslov v upra- vi »Slovenca« pod 12332.

Enosobno stanovanje
oddam s septembrom. — Ciglič, Mestni trg 11/I. (6)

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. Piccoli, Ljubljana, nasproti »Ne- botičnika«.

Frizerski salon
za dame in gospode ugod- no prodam. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Ljubljana« št. 12367. (1)

Orjaške jagode
vrtno, sadike oddam po- ceni. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12360.

Obrt

Kegljska

moderna, asfaltirana, se- stavne dele istih, popra- vila po inozemskem stro- kovnjaku oskrbi: Čefe- rin, Ljubljana, Tavčar- jeva 3. (1)

Auto-motor

Auto limuzino
v najboljšem stanju, stiri- sedežen, prodam za 15.000 dinarjev. — Naslov pove- uprava »Slovenca« pod št. 12356. (1)

Vnajem

Viničar
dve delovni moči, stro- kovnjak, dolgoletna izpri- čevala, išče v oskrbo do- bro viničarje. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12356. (m)

Gostilno in trafiko,

dobro idočo, s posestvom, ob glavni cesti, pri cerkvi vse v dobrem stanju, pripravi prostori za vsako drugo obrt, pod ugodnimi pogoji takoj naprodaj. Lojen Marija, Zg. Kungota št. 6,

Tovarniško podjetje sprejme
radi razširjenja izdelave dobro idočih kemičnih predmetov
družabnike
Najmanjši delež od Din 50.000—
Ponudbe pod značko »Rentabilno vloženo kapital« na upravo lista štev. 12364.

+

Vsem prijateljem in znancem nazna- njam žalostno vest, da je umrla po daljši in mučni bolezni moja dobra so- proga, gospa

Pavla Šestak

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v četrtek, 27. avgusta, ob 2 pop. iz mrtvaške veže Splošne bolnišnice.

Ljubljana, dne 25. avgusta 1936.

Zalužji Alojzij, soprog,
in ostalo sorodstvo.

+

Bog Vsemogočni je poklical danes k sebi našega ljub- ljenege očeta, starega očeta, tasta, bratranca, svaka in strica, gospoda

Jožeta Lapajnar

mizarja, člana prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva in meščana mesta Ljubljane.

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo ob 5 popoldne iz hiše žalosti, Dobrilova ulica št. 28, na pokopališče k Sv. Križu. Sv. maša zadušnica bo dne 2. septembra ob ¼6 v Trnovem. Ljubljana, New York, Podbrezje, dne 24. avgusta 1936.

Pepi, Marija por. Gnezda, Angela in Viktor, otroci.

Vrtite v krogu se vsevdilj,
pretresa naj vas Duh,
besni telo naj vaše...

Končno se je Njurka ustavila. Vse njeno telo je dr- getalo kot v vrečici, nenaravno veselje ji je žarelo iz oči, pogled ji je krožil po navzočih. Hipoma je stopila proti nekemu mladeniču in mu dejala:

»Obžaluj! Imel si meseno ljubezen z neko sestro!«
Mladenič je padel na kolena, poljubil rob njene bele srajce in zavpil:

»Obžalujem, o prerokinja! Grešen sem! Imel sem meseno ljubezen z delavko iz »Tovarne novih ljudi!«

»Tega ne smeš nikoli več storiti!« je dejala Njurka in se potem obrnila k neki ženski:

»Goljufala si ljudstvo za denar!«

»Odpusti, prerokinja!« je jokala starka. »Moli zame, prerokinja! Na trgu sem izdala ponarejen denar! Obža- lujem!«

Obraz je Njurki zdaj skoro pozelenel, glava, udje in vse telo so ji tako trepetali, da se je komaj še mogla gibati. Zopet ji je pogled plaval po vse mprostoru, kot bi iskala popolnoma določenega človeka. Tedaj je opazila nekega starca; zavlekla se je k njegovim nogam, padla pred njim na kolena in s hripavim glasom govorila v pretrganih besedah:

»Ti, očka, grozna, dolga pot te čaka... Za nas vse boš trpel velike muke...!«

Njene besede so postale nerazločne. Starec se je sklonil k nji in pošepetala mu je še nekaj v uho. Potem je padla nezavesna na tla. Nesli so jo k steni in jo tam položili na klop, kjer je nepremično obležala. Na njeno

Tinček in Tonček v Atlantidi

139.

Kje je Tinček?

»Kje pa je Tinček?« se je zdajci spomnil Tonček in se pre- strašeno ozrl.
»Pa res!« je dejal Cip in obšla ga je tesnoba slutnja. »Joi- mene, gotovo so ga ugrabili ljudožrci!«
»Potem ne smeva izgubiti niti trenutka!« je zaklical Tonček.
»Hitro za njimi!«

Dečka sta stekla, kolikor so jima dale noge, nazaj v smer. odkoder sta prišla. Spotoma sta ves čas kričala:
»Tinček! Tinček! Kje si?«
Nihče se ni odzval...
V tem hipu jima je prilomastila nasproti gorila. Tonček je planil proti njej in zaklical:
»Vauhu, Tinček je v nevarnosti! Rešimo ga, dokler je še čas!«

KSILOLITNI TLAK

za trgovske lokale, šole, bolnice itd., za kuhinje, kopalnice je edino primeren. Ze pred 35 leti se je uveljavil. Izvzuje ga

»MATERIAL« LJUBLJANA
Tyrševa 36 b. Tel. 27-16

+

Prostovoljna gasilska četa Ljubljana - mesto naznanja tužno vest, da je njen dolgoletni, zaslužni tovariš in častni član, gospod

Lapajnar Jože

oddelni vodja v rezervi, odlikovan z zlato kolajno

v 80. letu starosti umrl. — Pogreb nepozabnega tovariša krene danes ob 17 izpred hiše žalosti, Dobrilova ulica 28, na pokopališče k Sv. Križu.

Zaslužnega tovariša ohranimo v trajnem spominu.

Ljubljana, dne 26. avgusta 1936.

Uprava odbora.

mesto je stopila medtem druga prerokinja, ki se je prav tako kot prej Njurka vrtela v krogu ob rjoventu, smehu in joku navzočih. In starec, ki je otvoril zborovanje, je stal ves čas nepremično tamkaj z razpetimi rokami kot Kristus na križu...

14

Domkom¹ Pavel Ivanovič je praznoval danes svoj sedem in šestdeseti rojstni dan. On in njegova žena sta živela v razmerah, kot si slabih ne moremo predstavljati. Bili so dnevi, ob katerih dobesedno nista imela niti grizljaja kruha. Toda danes je praznoval Pavel Ivanovič svoj rojstni dan! Ribo mu je podaril njegov sin, moko njegova hči, sladkor njegovi sosedje in tako dalje...

Še prejšnji večer je obletela Agrafera Aleksejeva vse prebivalce hiše, da bi jih povabila k tej slavnosti. Vsi so obljubili in ob sedmih je bila mala soba domkoma nabito polna ljudi. Sedeli so po vseh stolihi, ki so spadal h gospodinjstvu, na stolihi, ki so jih posodili sosedje, in na dveh posteljah, ki sta bili pokriti s pisanimi pregrinjalom iz samih krp.

Pri mizi, ki je bila sestavljena iz več majhnih mizic, je sedela Tanja poleg sina Agraferne Aleksejeve.

Tanja ga je videla prvič in je bila vsa presenečena nad njegovo zunanostjo. Še nikdar ni videla obličja, v katerem bi bil izraz trpljenja tako globoko zarezan kot v bledem obrazu tega mladega moža. Ta vtis, ki je prihajal predvsem iz njegovih temnih oči, je bil še močnejši zaradi velike brazgotine, ki je sekala njegovo levo lice. Njegove prsi so bile upadle, rame pobešene in gibal se je malone kot starec.

¹ Hišni upravitelj.